

Cosplay materialer

- introduktion til materialers egenskaber og priser

Simone Adelheid Schubert

V.2

Indholdsfortegnelse

Introduktion	3
Om forfatteren	3
Materialerne	5
Opskummet PVC	5
Worbla's Finest Art	5
Mosgummi/tyndt EVA-skum	9
Tykt EVA-skum	11
PU skum	13
Resin	15
LED'er og andre komponenter	17
EL wire og EL tape	18
PVC rør	20
Pröjs	21
Vinyl-folie til bil	22
Priser og købssteder	24
Værktøj	26
Varmepistol	26
Limpistol	26
Loddekolbe	26
Hobbyknive	27
Små tænger	27
Slibemaskine	27
Multisliber	27
Afsluttende bemærkninger	28
Improvisation, kreativitet og at tænke ud af boksen	28
Søg viden i omgangskredsen	29

Introduktion

Cosplay åbner dørene til en spændende verden, hvor man kan forvandle sig til helte, heltinder, skurke, prinsesser og meget mere. Alt det kan man gøre meget simpelt med noget stof og en symaskine.

Men hvis du - ligesom jeg - har tendens til at forelske dig i store våben, lysende kroner og outfits, der kræver, at man er bevæbnet med mere end kun en symaskine, så har du brug for andre materialer end kun stof.

Det kan være en jungle at finde de rigtige materialer! I denne bog vil jeg prøve at give dig et "kort" til at finde rundt i junglen - du vil finde beskrivelser af materialer, se eksempler på, hvad de kan bruges til og få informationer om, hvor man kan skaffe tingene.

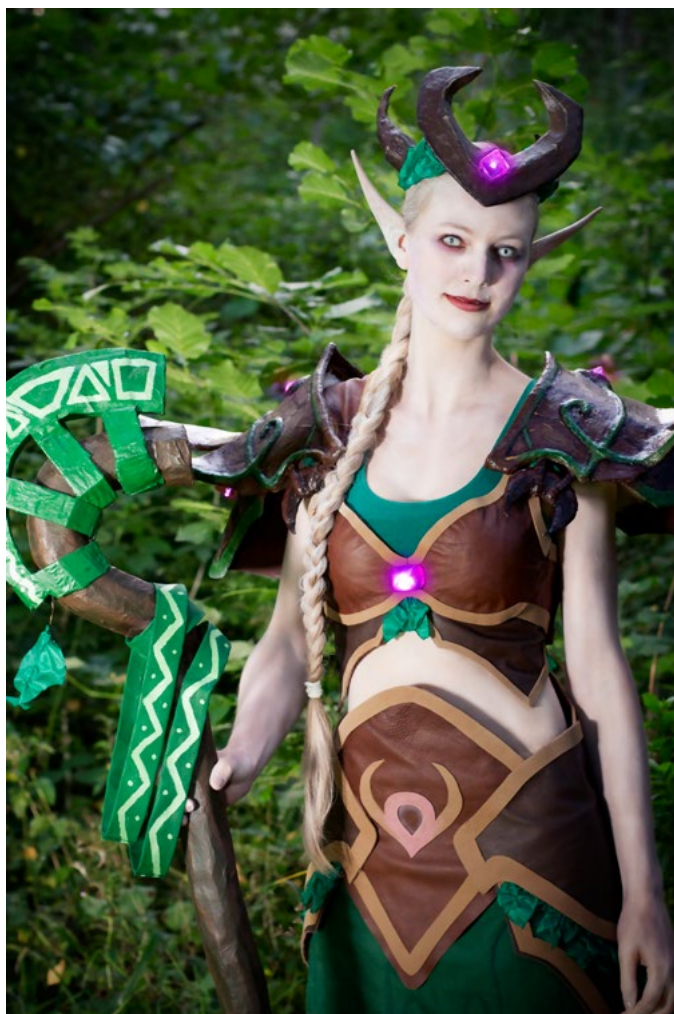
Om forfatteren

Jeg kalder mig Skymone, men udenfor cosplay junglen går jeg under navnet Simone. Til dagligt arbejder jeg som web- og grafisk designer, men i min fritid laver jeg cosplays og andre kreative ting.

Jeg "cosplayed" første gang, da jeg gik i folkeskolen, med kostumer hovedsageligt lavet sammen med min mor.

Det var dog først i 2012, hvor jeg for alvor følte, jeg kunne kalde mig selv "cosplayer".

Det år blev jeg færdig med min uddannelse, og mens jeg gik og ledte efter et arbejde, manglede jeg noget at lave. Jeg brugte alt for lang tid foran computeren, og mit kreative jeg havde brug for adspredelse. På det tidspunkt var jeg meget opslugt af World of Warcraft, og jeg havde set andre lave imponerende kostumer af figurer fra spillet. Derfor besluttede jeg mig for selv at prøve det.

Mit første cosplay: Night elf Druid
Fotograf: Sascha Nielsen

Det tog mig lang tid, men jeg lærte en masse - og jeg lavede en hel masse research. Et par år og nogle kostumer senere har jeg gemt alle disse informationer, og selvom jeg har skrevet noget af det ned før, så vil jeg med denne bog dele så meget af min viden, som jeg kan, på en pæn og overskuelig måde.

Hvis du har spørgsmål til noget af indholdet på de kommende sider - eller andre cosplay-relaterede ting, for den sags skyld - vil jeg gerne prøve at hjælpe. Du kan kontakte mig følgende steder:

www.skymone.dk

www.facebook.com/skymonecosplay

Inden jeg går i gang, vil jeg gerne sige tak til alle mine cosplay venner, der har gjort mig opmærksom på forskellige materialers eksistens; min kæreste, som altid støtter mig i mine projekter; mine forældre, som begge er utrolig kreative og ofte kommer med forslag, hvis jeg selv er gået i stå med mine kostumer og min tålmodige søster, der gerne stiller op som fotograf.

Materialerne

På de kommende sider vil jeg gennemgå materialer, jeg kender til, og skrive lidt om, hvordan de opfører sig, og hvad man kan bruge dem til. Husk, at dette er baseret på min egen erfaring, og der muligvis kan være andre måder at arbejde med materialerne, end hvad jeg har kendskab til.

I næste kapitel kan du se, hvor man kan købe materialerne og hvad de koster (i skrivende stund).

Opskummet PVC

Opskummet PVC er et materiale, der ikke er så udbredt i Danmark. Det er især brugt indenfor skilte-verdenen til reklameskilte, da det er et robust, men samtidig let materiale.

Det, der gør opskummet PVC interessant for cosplayere er, at det ikke bare er let og holdbart, men det kan også formes med varme. Det kan fås i forskellige tykkelser, fra 2 mm op til 30 mm.

Til rustninger m.m. har jeg god erfaring med at bruge 3 mm tykt opskummet PVC. Dog skal man være opmærksom på, at det kun bøjer i en retning - det vil sige, man kan ikke strække det omkring en kugle, for eksempel.

Opskummet PVC skum inden behandling

De tynde ark opskummet PVC kan klippes med saks, men det er en fordel at skære det med en opvarmet hobbykniv, mens det ligger på en flad overflade. Materialet bliver blødt, når man varmer det op, men hårdt, når det køler ned. Det kan give sig en smule, men holder formen. Man kan for eksempel bruge en varmepistol til at varme det op med - en almindelig hårtørrer bliver ikke varm nok.

Når man er færdig med at forme sin prop, kan man male direkte på den med fx akrylmaling, da overfladen er glat og ikke behøver grunder eller slibning.

Eksempel på Wonder Woman smykker lavet af opskummet PVC

Når man arbejder med materialet, skal man være opmærksom på, at det afgiver usunde dampe, når det bliver varmet op, derfor skal man sørge for at åbne vinduet eller udlufte på andre måder, mens man arbejder med det.

Worbla's Finest Art

Worbla kommer i ark på ruller som denne.

Worbla er i de sidste par år blevet utrolig populært i cosplay verdenen, blandt andet fordi mange kendte cosplayere bruger det. Worbla er meget alsidigt, idet det kan formes nærmest uden begrænsning, når det er varmt, og holder denne form, når det bliver kølet ned.

Det er et termoplastisk materiale, ligesom opskummet PVC - det vil sige, at det er et plastik-baseret materiale, der kan formes, når det er varmt. Modsat opskummet PVC og alle andre termoplastiske materialer, kan man genbruge resterne af Worbla. Resterne kan nemlig varmes godt op, hvorefter man kan rulle det ud til en ny "plade" eller man kan forme det som ler og bruge det til kanter og andre forhøjninger.

Det kan være svært at få en glat overflade, da det - i den varme, formbare tilstand - nemt krøller sammen. Derfor kan man med fordel kombinere det med andre materialer, fx mosgummi/EVA-skum eller PU skum m.m. Mange cosplayere bruger "sandwich-metoden", hvor de tager 2 lag worbla og ligger mosgummi/EVA-skum imellem.

Personligt synes jeg dog, det tager lidt for meget Worbla, både fordi Worbla er dyrt, men også fordi, det i større mængder bliver nogle tunge ting, man får lavet.

En anden fordel ved Worbla er, at det let klistrer til sig selv og til mange andre overflader, når det er varmt. Det gør det nemt at sætte kanter på fx en skulderplade eller bruge worbla til detaljer på andre materialer.

Worbla har dog den ulempe, at det har en lidt ru overflade, som man skal behandle en del for at få ordentligt glat.

Der findes rigtig mange forskellige måder til at opnå en glat overflade. Mange bruger trælím, da det er billigt og ikke tager så lang tid at påføre - 4-5 lag er nok, og efterfølgende behøver man ikke at slibe det.

En anden grunde, man kan bruge, er gesso. Gesso er lidt som en tyk akrylmaling, og kræver en del flere lag

Worbla kan varmes op og bruges nærmest som ler til at forme diverse ting af

- ofte 10 eller flere. Når man har påført gessoen, skal den slibes for at man får et rigtig glat resultat - til gengæld bliver det også meget flot. Tusindvis af andre metoder til at få en glat overflade på Worbla findes på internettet og er værd at researche.

Gesso og masser af slibning giver en rigtig glat overflade - men kræver meget tid og tålmodighed

Worbla afgiver ingen giftige dampe, og man kan arbejde med det indenfor uden behov for ekstra udluftning. Det opvarmes med en varmepistol, og bliver meget varmt, så man skal passe på, man ikke brænder sig. Man kan eventuel bruge bagepapir som underlag, når man arbejder med det, da det ikke klister så godt fast derpå, modsat andre overflader, som fx en bordplade. Skal man forme worblaen ovenpå noget andet (for eksempel for at få en rund form), kan man putte et lag vaseline på formen for at undgå at worblaen klister til den.

Man kan også varme rester af Worbla op i en mikroovn på maksimum styrke i ca. 4 minutter, hvorefter det kan rulles ud til en ny plade.

Kobracast

Kobracast er endnu et termoplastisk materiale. Dog skiller det sig ud ved at være stof-baseret, således at basen er noget i stil med gaze-bånd, som er behandlet med et lag termoplastik, hvorved man får et materiale, der kan formes, men vejer meget lidt. Man kan sy i Kobracast med en symaskine, så det kan fx bruges som base til et korset eller lignende.

Man kan forme det omkring andre ting, og med sin lette vægt er materialet perfekt til store horn og andre detaljer, der skal monteres på hovedet.

Kobracast klistrer til sig selv og til andre ting, ligesom Worbla.

Ulempen ved Kobracast er, at det har en meget ujævn overflade, som man skal behandle inden man kan male den eller lignende. Her kan man - ligesom ved Worbla - bruge gesso, dog skal man have rigtig mange lag og man skal slibe det rigtig meget. Men resultatet er arbejdet værd.

Kobracast i sin rå form - kommer i ruller som denne, der fås i forskellige bredder og længder

Man kan klippe Kobracasten med en saks og varme det med en varmepistol. Man kan også varme det i kogende vand, her skal man dog huske at bruge handsker! Det kan være en fordel af have våde hænder, når man arbejder med det, så man undgår at det klistrer fast til huden.

Det afgiver ingen giftige lugte eller lignende, og derfor kan man arbejde med det indenfor uden speciel brug for udluftning.

Venstre: Et horn lavet af Kobracast. Det er endnu ikke behandlet, og man kan se materialets struktur. Højre: Færdige horn lavet af Kobracast. På min Facebook-side "Skymone Cosplay" findes der for øvrigt en hel tutorial omkring hvordan disse horn er lavet og monteret på en paryk.

Mosgummi/tyndt EVA-skum

Mosgummi købes som regel i ark af A4 eller A3-størrelse og fås i mange forskellige farver.

Mosgummi og EVA-skum er mere eller mindre det samme materiale - så vidt jeg har forstået kan der være forskellige blandingsforhold, der har betydning for, om det hedder det ene eller det andet, men butikkerne har lige så lidt styr på det, som os andre, så ordene bliver som regel brugt lidt i flæng.

Til fælles for de to er, at de fås i ark af 2-3 mm tykkelse, og de opfører sig mere eller mindre ens. De kan varmes op og formes, ligesom opskummet PVC, men bliver ikke helt så stift, når det køler ned - i hvert fald ikke i denne tykkelse. Man kan med fordel bruge det sammen med Worbla for at opnå både stabilitet og stivhed.

En anden fordel ved denne slags skum er, at man kan sy i det med en symaskine (jo kraftigere motor, maskinen har, jo lettere er det), så hvis man for eksempel vil lave en læderrustning, kan man sy kunstlæder ovenpå, så man både får stoffets flotte overflade og skummets fasthed og formbarhed.

Hvis man ikke vil dække materialet med stof eller Worbla, så kan man også sagtens bare male skummet. Her er det bedst at starte med en grunder. Til det formål kan man fx bruge gesso. Som udgangspunkt vil jeg ikke anbefale at bruge trælím til at grunde skummet med, medmindre det sidder et sted, hvor der ikke er nogen bevægelse, da trælím tørrer for hårdt og krakelerer, hvis skummet bliver bøjet eller lignende.

Man kan klippe skummet med en saks eller skære med hobbykniv, og det kan varmes med en varmepistol. Nogle varmer det også over en kogeplade på komfuret (uden at materialet rører komfuret!), men det synes jeg personligt er lidt for risikabelt.

Man kan få en flot læder-rustning med EVA-skum som base.

Bælte lavet af et liggeunderlag fra lossepladsen, stof limet ovenpå med kontaktlim.

Til dette afsnit skal også nævnes, at de fleste skum-liggeunderlag er lavet af EVA-skum og kan bruges til at lave cosplay-dele af. Disse liggeunderlag kan meget ofte findes på loppemarkeder, i genbrugser og endda på lossepladser, og derved kan man altså lave en rustning til meget billige penge.

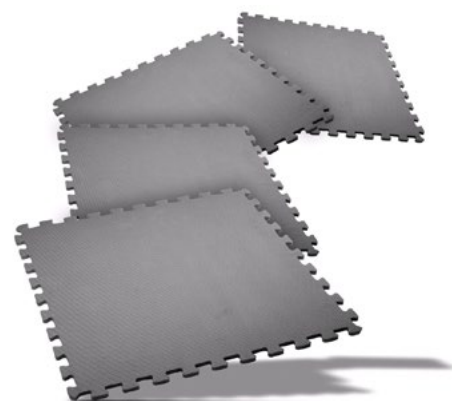

Tykt EVA-skum

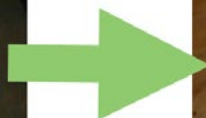
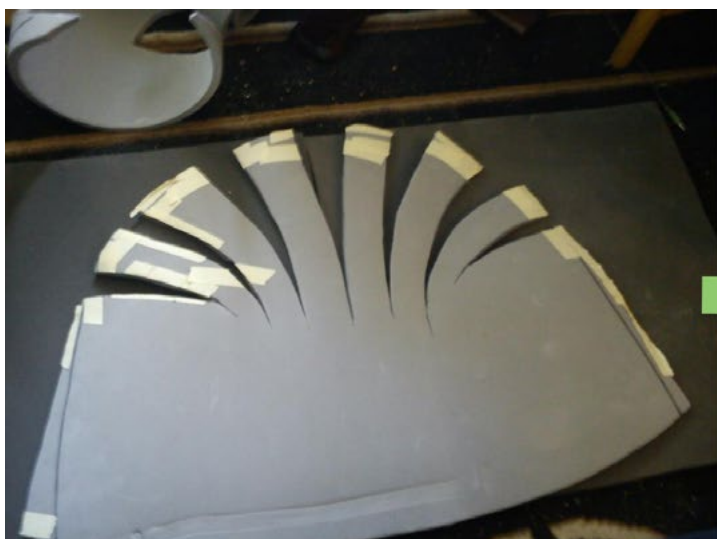
Tykt EVA skum er et rigtig godt materiale til større rustninger og våben. Det bliver især brugt af dem, der laver store, fuldt-dækkende rustninger, fx Iron Man.

Det kan, ligesom den tyndere version, formes med en varmpistol, men i modsætning til tyndt EVA skum holder det formen, når det er koldt. Det er meget stabilt og holdbart.

Det er meget svært at bøje i mere end en retning og runde former kan kun laves i en hvis udstrækning ved kun at forme materialet, men man kan alligevel lave meget runde former ved at klippe slidser i skummet og lime dem sammen. Hertil kan man for eksempel bruge papirfoldnings mønstre (kaldet Pepakura), som man kan printe og overføre til skummet.

Kært barn har mange navne - tykt EVA-skum kan købes under navne som "campingmåtte", "campinggulv", "arbejdsmåtte" og meget andet.

*Runde former opnås ved at skære slidser i skummet og lime dem sammen.
Foto: Roses and Boltshells*

Selv har jeg kun erfaring med at bruge EVA-skum til kanter, så jeg baserer meget af dette afsnit på ting, jeg har set venner gøre med det, hovedsageligt Roses and Boltshells. Jeg selv behandlede mine EVA skum-kanter med gesso og derefter akrylmaling, da de sad et sted, hvor der var en del bevægelse.

Til noget større og mere avanceret som fx en stor rustning, kan det dog være bedre at bruge andre metoder. Når man har sin basis-form, som sandsynligvis har synlige limnings-steder, kan man først slibe dem lidt ned, så de bliver mindre tydelige. Helt væk kan man ikke få dem ved kun at slibe. I stedet kan man tilføje akrylfugemasse med en fugtig svamp, og når det er HELT tørt, kan man slibe igen. Herefter kan man vælge at dække det med PVA lim (trælim) og resin (en speciel type beregnet til

skum er bedst) eller man kan undlade resinen, og i stedet nøjes med trælimen, hvilket sparer en del på udgifterne. Plastidip er også en mulighed til at give en god, solid og glat overflade på EVA-skummet.

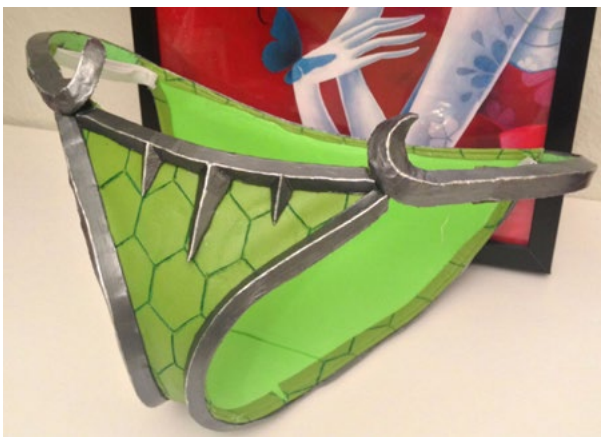
Der findes et utal af muligheder for, hvordan man kan behandle overfladen, og følgende var kun min egen og Roses and Boltshells metoder, og jeg kan anbefale, at man researcher emnet lidt, før man går i gang.

Man kan skære tykt EVA-skum med hobbykniv, men det er for tykt til at blive klippet med saks. Det kan være en fordel at varme skummet op, før man skærer i det, og man skal være forberedt på at skulle bruge mange blade, da de hurtigt bliver sløve, når man skærer i EVA skum.

EVA-skum kan købes mange steder under navne som arbejdsunderlag, arbejdsmatte, campingmatte, campingflise osv., og som navnene måske indikerer, kan det købes i byggemarkeder og camping tilbehørsbutikker.

Sådan her ser EVA skum ud, når det er behandlet med fugemasse, slibning, PVA lim og plastidip.
Foto: Roses and Boltshells

Børne-gulvpuslespil kan blive til flotte kanter.

En anden mulighed, hvis man kun skal bruge små strykker, er at købe skum-puslespilsbrikker til børn til at lege med på gulvet. På trods af deres farverige udseende, er de lavet af fuldkommen samme materiale og kan sagtens bruges i cosplay - og meget ofte finder man dem billigt på loppemarkeder og i genbrugser.

PU skum

PU skum bliver normalt brugt indenfor byggeri. Det er et sjovt materiale, som kommer på dåse, og som udvider sig mindst 20 gange så meget, når det tørrer.

Fordelene ved materialet er, at det er super billigt, og det er godt at arbejde med som en base til store, komplicerede forme, da man kan sprøjte det ud og snitte og slibe det til den form, man skal bruge.

I sig selv er det ikke særlig holdbart i forhold til transport osv, men man kan bruge fx en træpind som base, hvilket gør hele proppen rimelig holdbar.

Alternativt kan man også skære formen ud i PU skum og derefter dække det med Worbla, som også kan gøre det stabilt.

Vælger man ikke at bruge Worbla, skal man dække skummet med noget andet, før man kan male det. Her kan man for eksempel bruge papmache, som jo næsten er gratis, til at dække de værste ujævnheder. Derefter kan man eventuelt dække med papmachemasse, som er en slags lufttørrende papir-ler, eller man kan igen bruge gesso. Begge dele kan slibes glat og jævnt.

PU skum kommer i dåser á 500 ml., som giver ca. 10-30L færdig, hård skum.

PU skum bliver ca. 20 gange så stort, efter man har sprøjtet det ud.

Når man sprøjter PU skummet, skal man sørge for at gøre det i et rum med god udluftning - dog ikke for meget træk direkte på skummet. Der skal også være tørt, fordi for stor luftfugtighed kan gøre, at skummet ikke udvider sig ordentligt. En kælder eller garage er et godt sted til det, dog kan man (hvis nødvendigt) gøre det indenfor, men det er en god idé ikke at opholde sig i rummet lige den første times tid mens skummet arbejder.

Efter skummet er tørret, snitter man det med fx en hobbykniv. Det støver en del, og det er en god idé lige at tage en støvmaske på eller binde et tørklæde over mund og næse for ikke at inhalere for meget støv. Hvis man vil have en mere jævn overflade, kan man slibe direkte på PU-skummet, før man dækker det med papmache eller andet.

Man kan både dække PU skum med papmache (ovenfor) eller med Worbla (nedenfor)

Resin

Resin, også kendt som støbeplast, krystalplast og (på tysk) Gießharz er et spændende materiale. Det tyske navn betyder - oversat til dansk - støbe-harpiks, fordi det minder lidt om harpiks i og med at man kan støbe ting indeni det og det er transparent.

Materialet kommer i flasker eller dåser, og består af to komponenter: resinen selv og en hærder. Når man skal bruge resinen, måler man mængden af resin op og tilføjer en passende mængde hærder dertil. Når man så blander det, reagerer de to væsker med hinanden, og man har kort tid til at hælde det i en form. Efter et par timer (meget afhængig af mærket), har man en afstøbning af sin form i gennemsigtig, hård plast. Resin er forholdsvis dyrt og rimelig tungt, og egner sig derfor bedst til mindre ting, såsom lysende sten i et kostume, smykker eller et mindre våben.

Resin kommer i mange former og farver. Ofte fås det i en dåse med en lille flaske hærder ved siden af.

Resin-sten støbt i isterningebakke med LED indeni. Endnu ikke slebet eller lakeret.

Mange udnytter det faktum, at man kan støbe ting ind i resin til at støbe LED'er direkte ind i afstøbningerne for at få dem til at lyse. Det kan dog være svært at ramme det rigtige tidspunkt, da man skal vente, til resinen ikke er helt stivnet, men næsten. Alternativt kan man bare bore et hul i "stenene" efter de er blevet støbt og indsætte LED'en på denne måde.

Hvis man ønsker at farve resinen, kan man købe farver til den, som dryppes i samtidig med hærderen. Resin fås også i en ikke-transparent version og det fås også i for-farvede varianter.

Man kan også vælge at lakere dem med neglelak på ydersiden efter de er støbt. Man kan med fordel dække undersiden med sølvpapir, så den reflekterer lyset fra LED'en eller omgivelserne og får et lidt mere "solidt" udseende.

Man kan støbe resinen i silicone-, latex- eller plastic-forme. Steder som eBay og

Etsy sælger forme beregnet til resin, ellers kan man også bruge fx isterningebakker/ chokoladeforme af silicone. Det er også muligt selv at lave forme til at støbe i. Her kan man fx. købe flydende 2-komponent silicone eller latex. Man kan også lave silicone-forme af almindelig bygge-silikone fra byggemarkeder, som man putter i en skål med opvaskesæbe, ælter godt, hvorefter man presser den ting, man ønsker at støbe ned i siliconen og lader det tørre natten over.

Det er en god idé at smøre sin støbeform med form-skillemiddel eller vaseline. Er støbeformen ujævn, kan man eventuel slibe resinen når den er hærdet helt for at opnå en glattere overflade - laker med fx transparent neglelak bagefter for at få en glat overflade igen.

Resin afgiver giftige dampe, derfor skal man sørge for meget god udluftning, når man arbejder med det, og helst lade det arbejde i et rum, hvor man ikke opholder sig.

Der findes mange forskellige støbeforme - øverst en isterningebakke, nederst venstre en støbeform beregnet til resin og nederst højre hjemmelavede forme af silicone.

Man kan bore hul i resinen efter den er hærdet, så man kan sætte LED'er i.

LED'er og andre komponenter

Et par LED'er giver en god effekt og er nemmere at bruge, end man skulle tro.

At sætte lys i et cosplay giver en anderledes og imponerende effekt - og det er meget simplere end man skulle tro!

Det eneste, man skal bruge, er 1 LED, noget ledning, en kontakt og en batteri-holder - de sidste to kan endda kombineres til en samlet enhed, så man kun skal sætte LED'en sammen med en ting.

LED'erne findes i mange forskellige versioner - forskellige farver, størrelser, med forskellig spredning og endda i versioner, der blinker. Jeg bruger normalt nogle på 5mm med "standard spredning". Disse kan købes til næsten ingen penge på eBay, men ønsker man at holde sig indenfor landets grænser, kan de også købes hos Elektronik Lavpris - kig under "Komponenter".

5 mm hvid LED

Skydeomskifter

Kontakter findes også i et utal af variationer, og hvilken, der er bedst, kommer helt an på personlig præference og på, hvordan man har tænkt sig at montere den på kostumet. Jeg foretrækker selv skydeomskiftere, fordi jeg synes, de er lettest at betjene, selv når de sidder mærkelige steder som under armen eller bag skuldrene.

Hvilken batteriholder, man skal bruge, kommer jo selvfølgelig an på, hvilket batteri, man har tænkt sig at bruge til sit projekt. Jeg har indtil videre kun brugt knapcelle-batterier af typen CR2032. Disse holder strøm i rimelig lang tid (som regel nok til en con), de fylder ikke særlig meget og kan som regel køre den mængde LED'er, man tilslutter - jeg har indtil videre haft 5 tilsluttet samme batteri uden problemer. En anden fordel ved knapcelle-batterier er, at de kun er 3 volt, hvilket betyder, at de ikke giver så meget strøm, at man har brug for modstande til sine LED'er, hvilket gør hele projektet meget lettere.

Knapcelle-batteriholder til CR2032 batterier

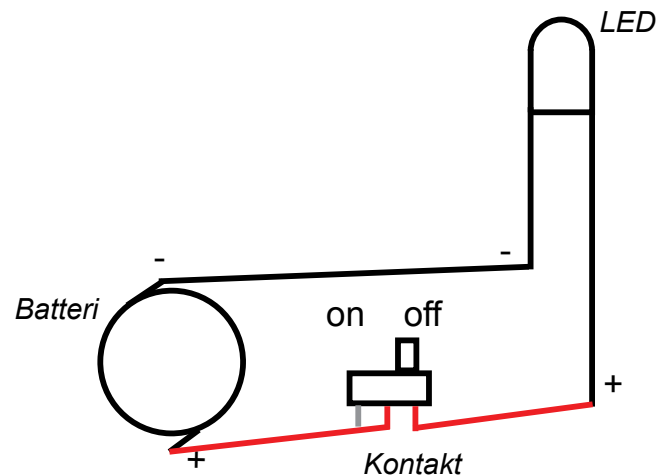
Ledning er igen en smagssag. Jeg har før brugt kobberledning, men det kommer meget an på, hvad jeg lige har til rådighed - nogle gange er jeg også heldig at finde ledning fra gammel elektronik på lossepladsen, som jeg kan bruge til mine projekter.

Der findes megen forskellig ledning. Fx kan man bruge rød og sort kobberledning.

Det skal selvfølgelig være noget ledning, der ikke går for let i stykker, men udover det, virker det meste almindelige ledning til denne type projekter. Man kan eventuel bruge rød/sort, så man kan kende forskel på plus og minus, men farverne er ligegyldig for funktionaliteten.

Komponenterne sættes sammen som på diagrammet her. Fra batteriholderens plus-ben loddes en ledning til det midterste ben på kontakten (eller venstre ben, hvis den kun har 2). Derefter loddes en ledning fra kontaktens højre ben til LED'ens lange ben (som er plus-polen), og til sidst fra LED'ens korte ben til batteriet. Derefter sættes et batteri i holderen, og lyset kan tændes og slukkes.

LED strip. Som man kan se, giver det lys pletter, men alt efter, hvor i sit projekt, man placerer strip'en, kan det give et flot resultat alligevel.

Skal man have længere rækker af lys, kan man købe LED strips, som er LED-dioder, der er sat sammen til baner af lys. Disse er lige så nemme at bruge, som almindelige LED'er, dog kræver de lidt mere batteri end bare et knapcellebatteri - hvor meget kan man se på LED stripsene. Dog giver det lys, der er lidt "klumpet", fordi det er lyspletter, og ikke kontinuerligt lys, men ikke desto mindre har det mange anvendelsesmuligheder.

Når man arbejder med LED'er er der ingen sundhedsskader, dog skal man huske at passe på, at man ikke brænder sig på loddekolben og det varme loddetin. Man kan beskytte sine lodninger med isoleringstape eller med lim fra en limpistol (som også øger holdbarheden af lodningen).

EL wire og EL tape

EL (Electroluminescent) wire og EL tape er to andre materialer, der kan bruges til at sætte lys i et cosplay. De er fede, fordi de giver et helt kontinuerligt lys, i modsætning til LED stripsene.

Som regel køber man både EL tape og EL wire i en pakke sammen med en kombineret batteriholder, inverter og kontakt - det vil sige, at man kun skal putte batteri i, og så virker det uden yderligere arbejde. Man behøver altså ikke at vide noget som helst om elektronik eller eje lodde-udstyr for at kunne bruge EL wire/ tape.

Dog skal man være opmærksom på, at hvis man ønsker at køre tapen/wiren kortere, så er det meget svært at lodde det sammen med ledninger igen efterfølgende, så hvis muligt er det altid bedst at købe den rigtige længde.

Det største minus ved EL tape og wire er, at det ER elektronik, og på grund af den måde, det er sammensat, kan det ikke holde til at blive bevæget så meget. Det vil sige, at man helst skal undgå at placere det på for eksempel albue eller knæ, hvor man bøjer og strækker sine led meget. Det er heller ikke godt at bruge i en pisk, der bliver svunget, da det slider på komponenterne indeni, som så giver kortslutning og holder op med at fungere. Hvis man dog sørger for at undgå dette, så er det et godt materiale, netop fordi det kommer i færdige pakker, som man bare kan bruge, som de er.

EL tape lyser kontinuerligt på hele den ene side.

EL Wire lyser også kontinuerligt, men er som en ledning, og lyser derfor fra alle sider, og ikke kun på en overflade som det bredere EL tape.

PVC rør

PVC rør er godt, hvis man skal lave lange stave, der skal kunne foldes. Det kan nemlig købes i mange længder til små penge, og da det er beregnet til at blive sat sammen, kan man nemt bare stikke flere stykker af det sammen. Samlingen er dog synlig, da røret er lidt breder der, hvor det samles, men samlingen kan for eksempel skjules med Worbla, EVA skum eller lignende.

PVC rør findes i mange længder og forskellige tykkelser. Den ene ende er en smule bredere end den anden, så man kan sætte rørene sammen, og dermed få en foldbar stav.

Fordelen ved PVC rør er også, at det er hult og derfor ikke vejer særlig meget. Hulheden kan man også udnytte til at gemme ledninger og kontakter, hvis der skal være lys i staven.

Hvis man ønsker at male PVC, skal man bruge en universalgrunder, før man maler med akrylmaling. Alternativt kan man også købe maling specifikt beregnet til PVC, dog fungerer universalgrunder og akrylmaling udmærket sammen.

PVC kan saves med en almindelig håndsav eller med en elektrisk sav, dog kan det være svært at styre på grund af den runde form, så hvis man har mulighed for at fastspænde røret, så er det en god idé. Man kan slibe den savede ende, så den ikke er så ru efterfølgende.

Samlingen kan skjules med Worbla eller EVA skum, og røret kan males med akrylmaling, når det er blevet dækket af universalgrunder.

Pröjs

Pröjs er et lidt spøjst materiale - men faktisk overraskende brugbart. Ved et tilfælde faldt jeg over dette skriveunderlag i Ikea, og efterfølgende har jeg erfaret, at det faktisk er ret brugbart til at lave transparente sten af - og her mener jeg store sten, større end hvad man hurtigt lige støber af resin.

Pröjs fra Ikea er overraskende godt til store, lysende sten.

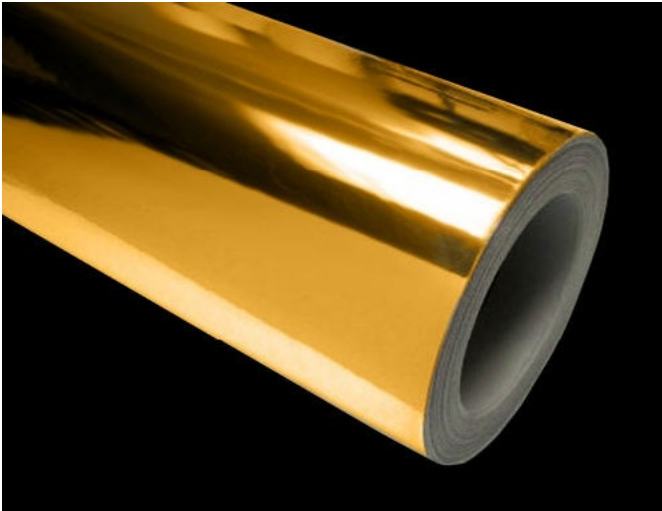
En lysende sten lavet af Pröjs. Den er klippet ud fra et pepakura-mønster, malet på indersiden med akrylmaling og limet sammen med limpistol.

Skriveunderlaget er rimelig bøjeligt og kan let klippes med en saks. Hvor det i sig selv ikke holder formen så godt, kan man sætte det sammen med kanter mod hinanden (ved hjælp af limpistol), hvorefter det bliver rimelig stift. Det er ikke holdbart nok til at man kan kaste rundt med det, men det kan godt holde til at man går rundt med det på en con, for eksempel. Ønsker man at gøre sine Pröjs-sten ekstra holdbare, kan man lave et skelet af tyk metaltråd og lime Pröjs-stykkerne ovenpå, så får man en rimelig holdbar "sten".

Til at få formen på sine "sten", kan man bruge Pepakura - det er papirfoldningsmønstre, som man ofte kan finde gratis på nettet.

Akrylmaling holder ikke specielt godt på Pröjs, men hvis man maler indersiden af materialet, som jo så ikke kommer i berøring med noget efterfølgende, så kan man godt male det.

Vinyl-folie til bil

Vinyl-folie er et tyndt lag folie, der klistrer på bagsiden, og minder lidt om det gennemsigtige plastic, man kan pakke bøger ind i. Vinyl-folie kan dog varmes op, så det pakker sig tæt om den genstand, man vil overføre det til.

Efter flere kostumer med metallisk-farvede kanter, søgte jeg et materiale, der rent faktisk lignede metal, uden at være det. I min søgen fandt jeg en anden cosplayer, som brugte vinyl-folie til sit kostume. Det var præcis det, jeg skulle bruge - det kan strækkes over rundede former, det er bøjeligt og det ligner metal. Derudover fås det i et væld af farver, mønstre og finishes.

Vinyl-folie tilpasser sig den ting, man sætter det på. Hvis man ligger et lag vinylfolie på stof, så vil det stadig være bøjeligt, og man kan sy i det. Lægger man det på EVA skum, bliver det lidt stivere - dog kan EVA skum give "knæk" i folien - tydelige mærker - hvis

man bøjer det for meget.

Man kan også pakke det omkring Worbla, opskummet PVC og hvad man nu ellers har af materialer, og jeg kan forestille mig, at man kunne få en rigtig fed rustning, der ville se ud som om, den var lavet af rigtig metal, hvis man pakkede Worbla ind i folie. Selvfølgelig skal worblaen først overfladebehandles, så der er en glat base. Enhver detalje i overfladen bliver nemlig tydelig med vinyl-folien, hvilket kan bruges som en fordel, hvis man har detaljer i det, man dækker, såsom et hævet mønster eller lignende.

Man kan pakke vinyl-folie omkring mange ting - her er det pakket omkring mosgummi.

Det kan være nødvendigt at klippe indhak i folien, før man folder den ned over kanterne

Fremgangsmåden med vinyl-folie er rimelig simpel. Når man har formet den ting, man ønsker at pakke ind i folien, klipper man et stykke folie, der har samme form + lidt ekstra til at pakke om kanten. Først placerer man folien ovenpå genstanden. Derefter varmer man folien meget kort med en varmepistol - bare nok til, at det begynder at give sig. Så kan man trykke det på plads. Derefter varmer man kanterne, og

pakker dem ned over siden. Det kan være nødvendigt at klippe indhak i kanterne, så folien ikke krøller på bagsiden.

Man skal bare være forsigtig - hvis man varmer for meget, smelter det. Jeg brugte en varmepistol på middel varme. Til gengæld afgiver det ingen farlige dampe, og kan derfor bruges uden speciel udluftning

Guldkanterne her er lavet med vinyl-folie på mosgummi, hvorefter katnerne er limet på med kontaktlim.

Priser og købssteder

I det følgende afsnit har jeg lavet en lille liste over købssteder af de forskellige ting, jeg har nævnt i foregående afsnit. Priser kan ændre sig fra dag til dag, og der kan være billigere steder at købe tingene, end hvad jeg har nævnt. Ikke desto mindre er det måske en god guide til, hvad man kan forvente at skulle betale for tingene.

Jeg har prøvet at angive et dansk salgssted så vidt muligt, somme tider med udenlandske alternativer.

Oftentimes kan man finde ting billigere på eBay fra Kina, hvilket jeg selv bruger i stor stil, man skal dog være opmærksom på, at hvis man køber for mere end 80 kr, kan man risikere at skulle betale afgift og moms, hvilket kan gå hen og blive dyrt. Men holder man sig under 80 kr, er der ingen ekstra afgifter.

Ting	Bemærkning	Købssted	Pris
Opskummet PVC	Fås i ark á 1250 x 2050 mm og 1560 x 3050 mm i forskellige tykkelser. Pris er for et lille ark på 3mm	Deigaard Plastic, Tilst	392 kr
Worbla	Fås i flere størrelse. Pris angivet for XL ark, hvor man får mest for pengene	Faraos Bunkern Mycostumes.de (tysk)	599 kr 550 kr 456 kr + 72 kr porto
Kobracast	Fås i flere størrelser, pris angivet for en rulle på 10cm x 285 cm	Faraos Mycostumes.de (tysk)	125 kr 97,5kr + porto
Mosgummi (2mm)	Fås i både A4 og A3 ark. Pris er for pakke med 30 ark A3 størrelse	Creative Company	140kr
EVA-skum (3mm)	Har kun set det fra Tyskland. Fås i både små og store ark. Pris er for 5 ark á 50cm x 70cm.	Modulor.de	133 kr
EVA-skum (1cm)	Fås i pakker m. 4 stk á 60cm x 60cm. Man får mængderabat ved køb af mere end én pakke	thansen	129 kr
PU skum	En dåse indeholder 500ml, som bliver til 10-30 liter færdig skum.	Harald Nyborg	18 kr
Resin	Der findes mange forskellige, her dem, jeg har fundet i Danmark. Eventuel kan man finde billigere på eBay.	Terapi-hobby Faraos	169 kr (500ml) 249 kr (300ml)
LED	Er altid billigere fra Kina, men her angivet dansk butik.	Cosplay Loot	3 kr
Skydeomskifter	Er altid billigere fra Kina, men her angivet dansk butik.	Cosplay Loot	5 kr
Knapcelle-batteri-holder	Er altid billigere fra Kina, men her angivet dansk butik.	Cosplay Loot	7 kr
Kabel	20 cm	Cosplay Loot	3 kr

Ting	Bemærkning	Købssted	Pris
EL-wire	Pris er for 2,5 meter ved Let-Elektronik, 2 meter ved Cosplay Loot. Kan købes billigere fra Kina	<u>Let-elektronik</u> <u>Cosplay Loot</u>	169 kr 99 kr
EL-tape	Invertor og EL tape sælges separat her. Pris angivet er for de to sammen - 1m x 15mm tape. Kan købes billigere fra Kina	<u>Let-elektronik</u>	131 kr
PVC-rør	I butikken kaldet PP afløbsrør, pris angivet for 32 mm x 500 mm, fås også i andre størrelser.	<u>Jem og Fix</u>	19 kr
Prøjs	Størrelse: 45 cm x 65 xm	<u>Ikea</u>	39 kr
Bil vinyl-folie	Kan sandsynligvis købes hos firmaer, der tilbyder bil-indpakning, hvis man spørger. Dog har jeg selv købt på eBay fra England. Prisen her er for 0,3m x 1,52m	<u>eBay</u>	80 kr

Værktøj

Man kan ikke gøre meget uden de rigtige “våben”! Nogle af de ting, jeg har beskrevet på de forrige sider, kræver specielle værktøjer, så jeg vil lige introducere min egen værktøjskasse. Jeg er startet ud med billige ting fra Harald Nyborg og nu er jeg i gang med at opgradere dem efterhånden som de trænger.

Varmepistol

Helt og aldeles uundværligt værktøj, hvis man vil arbejde med nogen som helst form for termoplastik eller skum.

Findes i priser fra 100 kr og op. Jeg selv har brugt Harald Nyborgs den billige de sidste 2 år, og har ingen problemer haft. Dog giver dyrere varmepistoler mulighed for at indstille temperaturen, hvilket kan være en fordel, og så larmer de knap så meget.

Limpistol

Vi fortsætter med våben, det næste er limpistolen. Denne har også alverdens brugsmuligheder - fx til detaljer, der “stikker op”, eller også bare til at lime ting sammen med. Nogle bruger det endda til at lave sten med, lidt som resin. For mig i hvert fald endnu et uundværligt værktøj!

Loddekolbe

En loddekolbe er et must, hvis man vil lave et cosplay med lys i. De kan - ligesom alle de andre værktøjer - fås i en billig og en dyr version. Jeg har selv haft et par af de billige, og jeg kan godt forstå, hvorfor de dyre er bedre - men er pengene få, kan man sagtens komme langt med dem for 100 kr og mindre. Husk at købe loddetin dertil.

Hobbyknive

Med en hobbykniv og en stak ekstra blade kommer man langt. Især hvis man skal arbejde med enhver form for skum.

De små hobbyknive til papir kan også være praktiske til detaljearbejde.

Små tænger

Ikke fuldkommen uundværlige, men jeg bruger dem tit til diverse ting, og ville helst ikke undvære mit sæt. For eksempel hvis man har noget metaltråd, der skal formes (som base til noget andet, måske) eller når man lodder til at holde tingene med, så man ikke brænder sig.

Slibemaskine

Der findes mange forskellige slibemaskiner, og til fælles er, at man kan bruge dem til at slibe større overflader på armors og props. Man kan nok aldrig helt undgå at håndslibe lidt, men en maskine letter arbejdet en del!

Multisliber

En multi-sliber (ofte kendt under mærket Dremel) er et nyttigt værktøj, som man bl.a. kan bruge til at slibe glatte kanter på EVA skum. Den kan også skære i mange materialer og der følger små bor med til den, så det er et godt all-round værktøj

Afsluttende bemærkninger

At lave cosplay med andre ting end stof handler ikke kun om at mestre en teknik. Det er faktisk det mindste af det, efter min mening. Selvfølgelig kan man være rigtig god til at arbejde med fx Worbla og lave de mest imponerende rustninger deraf. Men for mig er det spændende ved denne slags cosplay ikke at være den bedste til én ting - det er at kunne en masse forskelligt!

Improvisation, kreativitet og at tænke ud af boksen

Noget af det, der nogle gange kan være en udfordring, er at finde de rigtige materialer. Svaret kan ikke altid findes i de materialer, man lige har til rådighed. Jeg har ofte ved et tilfælde fundet ting i byggemarkeder m.m., som viste sig at være perfekte til det formål, jeg skulle bruge dem til.

Jeg har også brugt timevis på materialer, der så har vist sig ikke at fungere. Det er ting, man skal være forberedt på - hvis man vil lave noget nyt og aldrig før set, så kan man ikke altid finde tutorials på nettet, og derfor må man bare selv prøve sig frem, til det virker. Det vigtigste er: Giv aldrig op!

Efter at have lavet samtlige sølvkanter på kostumet på forsiden af denne bog af fugemasse, fandt jeg ud af, at dette materiale absolut ikke kunne bruges. Løsningen fandt jeg så i stedet ved nogle puslespils-brikker som disse, der var perfekte til at lave kanter af.

Søg viden i omgangskredsen

En anden ting, der er godt i cosplay miljøet er, at vi er her for hinanden - jeg har kun været en del af miljøet i et par år, og jeg er overvældet over, hvor mange cosplayere, der deler deres viden og erfaring ud, og der findes mange danske grupper på fx Facebook, hvor vi kan spørge hinanden om hjælp.

Selv folk, der ikke ved noget om cosplay, kan måske hjælpe - her en kante-skærer lavet af min far.

Men ikke kun cosplayere kan hjælpe. Måske har man en forældre, en onkel, en bekendt, der ved noget om byggematerialer, om elektronik - måske ved de intet om cosplay, men de kan ofte hjælpe alligevel. Jeg er selv meget heldig at have en far, som er ingeniør til dagligt. Da jeg stod og skulle bruge en måde at skære trekanter af skum ud, lavede han ganske enkelt en skabelon til mig. Min kæreste er god til elektronik, og da jeg bandede og svovlede over, hvor umuligt det var at fjerne isolationen omkring en meget, meget tynd kobber-ledning, lavede han en af-isolator af en gammel lommelygte.

Det allervigtigste råd, jeg kan give, er:

Giv aldrig op med dit drømme-cosplay!

Copyright © 2014 Simone A. Schubert

Alle rettigheder forbeholdes. Ingen dele af denne bog må reproducere, kopieres el.lign. uden forudgående tilladelse fra udgiver. For tilladelse kan udgiver kontaktes på: mail@skymone.dk.

Fotograf forside: Stefani Schubert

Fotograf bagside: Sascha Nielsen, zarsu.dk